

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201882
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5822201882.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., U. XXX//XX, v priebehu konania umiestneného do zdravotníckeho zariadenia Hornooravská nemocnica s poliklinikou Trstená (psychiatrické oddelenie), so sídlom Trstená, Mieru 549/16, IČO: 00 634 891, následne preloženého do Psychiatrickej liečebne Sučany, o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení, na základe odvolania umiestneného proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 14Pu/3/2022-12 zo dňa 3.10.2022 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd ako vyslovil, že prevzatie umiestneného E. U. do zdravotníckeho zariadenia - Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená - bolo prípustné, keď mal za to, že dotknuté (nedobrovoľné) prevzatie sa udialo zo zákonných dôvodov. Umiestnený totiž svojim agresívnym správaním v stave vyvolanom aplikáciou psychoaktívnej látky (pervitín) ohrozoval seba aj svoje okolie, musela voči nemu zasiahnuť RLP a na psychiatrické oddelenie bol privezený s použitím štyroch sedatív, spútaný a v sprievode troch príslušníkov policajného zboru. Bez prevzatia, resp. bez poskytnutia neodkladnej ústavnej zdravotnej starostlivosti by mohol (naďalej) vážne ohrozovať seba a (predovšetkým) svoje okolie.

2. Okresný súd uviedol, že v zmysle oznámenia zdravotníckeho zariadenia bol E. U. prijatý na psychiatrické oddelenie 1.10.2022. Z vyjadrenia ošetrojúcej lekárky vyplynulo, že menovaný už bol v minulosti opakovane hospitalizovaný na tamojšom oddelení. V čase aktuálneho prevzatia bol spútaný na pojazdnom lôžku, dezorientovaný, halucinoval a bol agresívny. Ide pritom o osobu, ktorá má nariadené ambulantné ochranné liečenie, avšak vzhľadom na jej nespoluprácu bola v júni 2022 navrhnutá jeho zmena na ústavnú formu. Pokiaľ by nebol hospitalizovaný hrozí riziko nepredvídateľného konania a ohrozenia seba alebo svojho okolia.

3. Komunikácia s umiestneným v rámci jeho výsluchu bezprostredne sudcom bola ťažká, vnímal veľmi slabo a nebol ani ochotný príliš komunikovať. Uvedené okresný súd pripisoval užitiu upokojujúcich látok alebo (skôr) predchádzajúcemu zneužitiu návykových látok. Opakovane ale umiestnený uviedol, že odmieta pokračovať v ambulantnom ochrannom liečení, nemá to podľa neho význam. Zároveň nebol schopný podpísať zápisnicu o svojom výsluchu. Okresný súd (aj po oboznámení sa s návrhom na zmenu formy ochranného liečenia) uzavrel, že E. U. trpí duševnou chorobou a hrozí riziko jeho nepredvídateľného konania.

4. Proti tomuto uzneseniu podal umiestnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré aj po jeho následnom doplnení na základe výzvy okresného súdu je sotva len na hranici úplnosti z hľadiska náležitostí tohto opravného prostriedku v zmysle § 363 CSP. Vzhľadom na ústavnoprávny rozmer prebiehajúceho konania odvolací súd uprednostnil vykonanie vecného prieskumu napadnutého uznesenia pred odmietnutím odvolania podľa § 386 písm. d/ CSP.

5. E. U. namietal, že polícia mala zadržať nie jeho, ale E. C., ktorý v piatok 30.9.2022 prišiel za ním, aby si dali pervitín, odvolateľa pritom okradol, napadol; navyše, ide o úžerníka. Odvolateľ tvrdil, že opakovane volal políciu, pričom policajti po ich príchode namiesto poskytnutia mu pomoci, len hľadali „biely prášok“ a následne (po zavretí odvolateľa do cely predbežného zadržania) sa tešili z toho, ako trpí. Dodal, že už chcel spáchať aj „harakiri“, ale nevie používať zbrane.

6. Umiestnený opakovane uviedol, že v nemocnici mu nevedia pomôcť; „sedia si na ušiach a riadia sa svojimi nezmyslami“. On „žije život podľa reality“ a „snaží sa zarobiť peniažky, určite aj protizákonne“. Potvrdil, že „trochu protestoval“ a policajti ho spacifikovali. Chcel „oficiálne ukončiť“ všetky psychiatrické kontroly, lebo život zvláda lepšie bez nejakého „dozorujúceho orgánu“. Doplnil, že chce právnik, podať vysvetlenia o tom, kde má oba mobily a „začať vyšetrowanie v trestných činnostiach atď.“.

7. Zdravotnícke zariadenie súhlasilo s napadnutým uznesením a naďalej trvalo na dôvodnosti prijatia pacienta na nedobrovoľnú hospitalizáciu. Klinický obraz jeho ochorenia dosiahol totiž taký stupeň, že pri včasnom/okamžitom nezačatí liečby hrozilo vysoké riziko z premeškania a závažného zhoršenia duševného zdravia s rizikom nepredvídateľného konania. U umiestneného sa jedná o závažné duševné ochorenie, pričom on sám je k ochoreniu nekritický a v ambulantných podmienkach nespôsobuje napriek súdom nariadenej ochranej psychiatrickej liečbe.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Zdravotnícke zariadenie (Hornooravská nemocnica s poliklinikou Trstená; jej psychiatrické oddelenie) splnilo svoju povinnosť v zmysle § 253 ods. 1 CMP a oznámilo súdu prevzatie E. U. bez jeho informovaného súhlasu do 24 hodín od faktického prijatia menovaného. K prevzatíu došlo dňa 1.10.2022 o 8:19 hod. a už o 11:40 hod. daného dňa bolo uvedené oznámené Okresnému súdu Námestovo. Okresný súd v zmysle § 262 ods. 2 CMP vydal napadnuté uznesenie do piatich dní (dňa 3.10.2022) od obmedzenia osobnej slobody a toto dňa 6.10.2022 aj doručil umiestnenému. Z predmetných časových súvislostí je tak nepochybné, že v priebehu konania boli dodržané príslušné (svojim charakterom prísne a striktné) zákonné lehoty.

10. Okresný súd zároveň v prejednávacom prípade postupoval i z procesného hľadiska v súlade so závermi súdnej praxe (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 67/2018), keď výsluch umiestneného bol vykonaný bezprostredne sudcom. Taktiež výsluch ošetrojúceho lekára MUDr. M. E. bol vykonaný priamo sudcom a jeho obsah je dostatočne konkrétny a z hľadiska určujúcich východísk i jednoznačný. Spôsobom zodpovedajúcim momentálnemu (akútnemu) stavu umiestneného okresný súd vykonal aj súvisiace procesné poučenia; vrátane poučenia o možnosti zvoliť si zástupcu a dôverníka.

11. Nadväzne okresný súd ním vykonané dokazovanie i náležite vecne vyhodnotil. Je nepochybné, že umiestnený je dlhodobo liečený zo závislosti na omamných a psychoaktívnych látkach, má nariadené ochranné liečenie (podľa súdnych registrov aktuálne - dňa 3.11.2022 - zmenené uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 6Nt/20/2022-31 z ambulantnej formy na formu ústavnu), ktorého podmienky nerešpektuje a aj v čase nedobrovoľného prevzatia zdravotníckym zariadením bol pod vplyvom predmetných látok (pervitín). Z bezprostredných súvislostí posudzovaného prevzatia do zdravotníckeho zariadenia je taktiež zrejma nielen značná miera agresivity E. U., ale aj jeho celková dezorientácia a prítomnosť halucinácií.

12. Všetky dotknuté skutkové okolnosti v rámci odvolania a jeho doplnenia viac či menej potvrdzuje aj sám umiestnený. Hoci uvádza, že zbrane nevie používať, (viac ako len) pripúšťa i možnosť samovraždy. Vo vzťahu k získaniu finančných prostriedkov dokonca priamo konštatuje, že tieto sa snaží získať aj protizákonne. Zároveň z jeho vyjadrení úplne jednoznačne vyplýva, že dobrovoľnú liečbu odmieta.

13. V súhrne predmetných skutočností je plne opodstatneným záver o tom, že bez prevzatia E. U. (osoby, ktorá trpí závažným duševným ochorením) do zdravotníckeho zariadenia a tým poskytnutia mu okamžitej ústavnej starostlivosti bolo v danom momente reálnym ohrozenie jeho vlastného života a zdravia, ako aj nebezpečenstvo ohrozenia jeho okolia.

14. Z konštatovaných dôvodov je uznesenie okresného súdu vecne správne. Okresný súd zodpovedajúco významu predmetu súdnej veci (obmedzeniu osobnej slobody) postupoval z hľadiska

rýchlosti konania aj v rámci jej predloženia odvolaciemu súdu. Pre úplnosť krajský súd dodáva, že dňa 4.11.2022 bol E. U. preložený do Psychiatrickej liečebne Sučany za účelom dlhodobejšieho doliečovania.

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.